

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 6 • Perjantaina 14. maaliskuuta 2008

59. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Hyvää Virposunnuntaita & Iloista Pääsiäistä!

Elisenvaaran Martat ry:n jäseniä koolla Loimaalla helmikuussa 2007.

Sivuillamme
TÄNÄÄN mm.

Arkkipiispan pääsiäistervehdys.....3
Opistolaiset vapaussodassa 4-5
Nikolain pilkit + historiaa 4-5
Heikinmaa: Sota-aika, osa 11.....6-7
Virpomisperinteestä.....7
Nykänen Kauhanojalla.....8

Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät

28.3., 11.4., 25.4., 9.5., ...

Elisenvaaran Marttojen vuosi 2007

Marttayhdistykset uusivat sääntöjään yli vuosi sitten. Sen myötä Kurkijoen Marttayhdistys ry:n Elisenvaaran marttakerholaiset päättivät perustaa oman marttayhdistyksen. Elisenvaaran Martat ry:n perustamisesta tuli 29.1. kuluneeksi yksi vuosi.

Elisenvaaran Martat pitivät vuosikokouksensa ystä-

vänpäivän aattona 13.2. Airi ja Arvi Heinosella. Läsä oli 12 jäsentä. Kahvit juotettiin ja Airin erinomaisen hyvää suklaakakkua syötyämme yhdistyksemme puheenjohtaja Saini Repo avasi kokouksen.

Kokouksessa puhetta johti Alli Kihlanki ja sihteerinä toimi Hannele Piiparinen. Vaikka olemmekin 17

jäseninemme pieni yhdistys, olemme vuoden aikana saaneet paljon aikaiseksi. Sääntömääräisten kokousten lisäksi olemme tavanneet noin kerran kuukaudessa päiväsaikaan vuorotellen jäsentemme kodeissa.

Osallistuimme alkuvuonna 2007 jäsenemme Riitta Tiippanan muistotilaisuuteen. Onnittelukäyntejä

oli vuoden aikana kolme. Saimme hyviä ohjeita Armi Lepistöltä terveystapah-tumassa ja pääsimme osallistumaan myös jumppaan. Tutustuimme Varsinais-Suomen Marttojen eli piiriliittomme uusiin tiloihin Turussa Yliopistonkadulla. Oli harvinaista, että Martat eivät tarjonneet mitään.

Kesäretki tehtiin Tuula

Jussilan mökille Renkoon. Ja kun Elisenvaaran Martat pääsivät vauhtiin, tarjottavaa riitti. Saunanlämpöiset löylyt kirvoitti kielet, ja uiminen virkisti mielet.

Kurkijokelaisten pitäjäjuhlisiin osallistuttiin vanhan tavan mukaan. Alli myi tekemiään tuotteita, mistä kertyneet varat hän lahjoitti yhdistyksellemme. Uutuutena Allilla oli kahvipussisuikaleista vanhalla korinpunontatekniikalla tehty kassi. Olimme myös tupaantuliaisissa Allin uudessa kodissa.

Joulujuhlaa vietimme

Loimaan kaupunginkirkon yläsalissa sunnuntaina 25.11. yhdessä Loimaan Seudun Karjalaseuran ja Loimaan karjalakuoron kanssa. Kokoonnuimme vielä kerran vuoden 2007 puolella jouluruokailun merkeissä 3.12. Siementarkastus- ja luomuvalvontayksikön/Eviran tiloissa.

Vuosikokoukseen saapuessamme luonto oli kevyeisen vihreä. Kotiin läh-tiessämme ”lumihuutaleita hiljalleen satoi maahan” (iki?)vihreään.

Ritva

Muistovärssyt ja -vihot

Vuosikymmenet olen ollut Kurkijokelaisen uskollinen lukija. Näiden vuosien aikana olen samalla lukenut maamme traagisimmista kohtaloista, joita te, kurkijokelaiset, olette joutuneet käymään läpi. Kaiken sen, mikä on ollut ihmisellä tärkeintä, kodin ja kotiseudun te olette joutuneet jättämään. Siitä huolimatta elämää oli jatkettava.

Silloisena loimaalaisena lapsena en tiennyt sodan kauhuista oikeastaan mitään. Seitsenvuotiaana vuonna 1943 aloin käydä kansakoulua. Siellä alkoi muodostua lapsellekin jonkinlainen käsitys sodasta. Joenperän kouluun tuli paljon evakkolapsia. Muodostui ystävyysseurueita jo ennestään olemassa olleisiin naapurintyttöihin sekä minulle erityisesti uuteen naapurintyttöömme, Äyräpäästä tulleeseen Rämön Kerttuun. Tästä tulikin minulle pitkäaikainen ystävä. Vieläkin 60 vuoden jälkeen olemme tekemisissä keskenämme, tapaamme, lähete-

lemme kirjeitä ja soittelemme toisillemme. Hän asuu ja on asunut perheineen jo 40 vuotta Miettälässä, rajavyöhykkeellä. Pitkä välimatka-kaan ei ole ollut ystävyyden este.

Ajattelin, olisikohan nyt sopiva hetki muistella lapsuuteemme tiiviisti kuuluneita muistovihkoja, joita me koulutyöt toinen toistemme kanssa vaihdoimme. Vihkoon piti kirjoittaa

runo, värssy tai mitä keksi. Tärkeää oli myös liimata kiilto- tai muu kuva runon viereen. Tai sen kuvan voi myös piirtää.

Koska oli sota-aika, ei suinkaan ollut oikeaa liimaa, vaan äidin keitettyjä kuoriperunoita käytettiin liiman korvikkeena. Kylmä peruna halkaistiin, ja leikkauspintaa hierottiin kuvan taustaan, minkä jälkeen kuva asetettiin taiten runon

viereen. Omissa vihoissani perunalla liimatut kuvat ovat yhä 60 vuoden jälkeenkin tukevasti kiinni.

Uskonnollisia värssyjä

Runot ovat hyvin isänmaallisia, uskonnollisia.

Muisto Liisalta. Liisa on itse piirtänyt runonsa kuvitukseksi sievän tytön kuvan. Vai olisikohan kyseessä nukan kuva?

Muisto Helviltä. Helvi Mäkilä kirjoitti muistosanansa Ritvalle 11.1.1946 eli 62 vuotta sitten.

Olihan toki humoristisiakin runoja. Seuraavassa muutamia esimerkkejä.

Muista Jumala, koti ja isänmaa, niin elosi taival kukoistaa.

Neljää älä unhoita: Isänmaata, äidinkieltä, Jumalaa, kotia.

Mirtti kyllä kaunis on, mutt' ruusu kaunihimpi. Äiti kyllä rakas on, mutt' Jeesus rakkahampi.

Ole aina iloinen, niin kuin pieni perhonen. Luota itses' Jumalaan, Hän sun pitää omanaan.

Ole aina iloisella päällä, niin kuin kissa liukkaalla jäällä.

Edellä mainitut runot on kaikki kirjoitettu vuosien 1944-46 välisenä aikana, siis kirjoittajina ovat olleet 9-10-vuotiaat tytöt. Monasti olen miettinyt selaillessani näitä värssyjä: ”Taisi se sodan karmeus jotain vaikuttaa, koska tuon ikäiset lapset ovat ajatelleet noin syvällisiä asioita.”

Olisi kiva kuulla, onko teillä vastaavia muistoja.

Ritva Rastas

Muisto Ullalta. Jossain vaiheessa tytöt kirjoittivat nimensä väärin päin eli kirjaimet lopusta alkuun. Siis Ulla olikin allU. Ulla on kirjoittanut muistoksi Ritvalle Mä silmät luon ylös taivaaseen -virren ensimmäisen säkeistön ja liimannut sivulle kaksi enkelikiiltokuvaa.

13.3.1940

Eilen tuli talvisodan päättymisestä kuluneeksi 68 vuotta. Vaikka aika on ihmiselämän mittapuun mukaan pitkä, ei päivä ole unohtunut suomalaisilta. Parhaiten asian muistavat tietenkin rauhan ehtoissa kotinsa ja kotiseutunsa menettäneet. Myös he, joiden omaisia kaatui tai muuten kuoli talvisodassa, muistelevat näinä päivinä noita tapahtumia.

Me, jotka emme ole omakohtaisesti sota-aikoja kokeneet, voimme ja meidän tulisi tutkia asioita historiakirjoista tai haastatellen meitä vanhempia. Seuraavassa otteita monella tavalla koskettavasta kirjastamme Kurkijoki sodasta evakkoon.

"Kaatuneista Pekka Kontulainen Soskuasta kuului Kurkijoen kunnanvaltuustoon. Hänestä on Martti Itkonen kirjoittanut kunnan toimintakertomuksessa: 'Pekka Kontulaisessa Kurkijoen kunta menetti yhden parhaimmista nuoremman polven kunnallismiehistään, sillä vaikka hän olikin osallistunut kunnanvaltuuston toimintaan ainoastaan nyt päättyneen kolmivuotiskauden ajan, oli hän saavuttanut kunnan yleisten asiain hoidossa ja ymmärtämisessä harvinaisen suuren kypsyyden, jonka vuoksi

sekä ystävällisen ja välittömän esiintymisensä takia hän nautti niin hyvin paikkakuntalaisten kuin valtuusmies-tovereittensakin jakamatonta suosiota.'" (s. 130)

"Myöhäisenä iltana radiossa kuultiin tuleva rajalinja. Kaikki tutkivat karttaa ja syvä katkeruus ja viha oli äärimmillään. Yleensä jäi toivomus, ettei tämä kestäisi kauan", kirjoitti Heinäsenmaan Linnakkeen päivystäjä sotapäiväkirjaan. Elisenvaarana Väestönsuojelutoimikunta taas päättää sotapäiväkirjansa klo 11.20 merkinnällä:

"Sota loppui ja saatiin rauha. Saakeli!" (s. 134)

Näin kertoo Aini Lepistö (o.s. Laukkanen) Ihojärveltä kotinsa evakkoon lähdön hetkistä: "Muistan kuinka iäkäs isäni otti raamatun ompelukoneensa päälle ja luki sitä. Nalle-koira nosti etukäpäälänsä isän polvelle ja kuonollaan nyki isää hihasta ja katseli viisailla silmillään. Koira aivan kuin kysyi, mitä tämä kaikki merkitsee. Lehmät kuin pahaa aavistaen ammuivat ja mölisivät. Oli suorastaan vaikeaa mennä niitä ruokkimaan ja lypsämään." (s. 140)

Raija Hjelm

Haidoissakin tahtovat tehdä kunniaa, mutta kättä kummasti kangistaa. Haidoissaankin laulavat Karjalaisten laulua, vaikka ääntä ei kuulukaan."

Saimi Sorri-Hukkanen

Kuolleita

Rakas puolisoni, isoveljeni, isämme, paapamme

Erkki Olavi NOUSIAINEN

* 18.3.1923 Kurkijoen Elisenvaarassa
† 2.2.2008 Orimattilassa

*Pitkä on päivien retki illan himmyteen,
yksi on autuas hetki kivusta uupuneen
nukkuu siintoon illan
uneen, mi kaartua suo
pois ajan kuulusta sillan
näkyvätöntön luo.*

Aino
Raili Penttilä perheineen

Kiitollisina, perheemme
kantahumanistia aina muistaen

Siunaus on toimitettu vainajan toivomuksen mukaan, vain läheisimpien läsnä ollessa. Kiitämme osanotosta.

NIMIPÄIVÄT

- pe 14.3. Matilda, Tilda
la 15.3. Risto
su 16.3. Ilkka, Palmusunnuntai
ma 17.3. Kerttu, Kerttuli
ti 18.3. Eetu, Edvard
ke 19.3. Juuso, Josefina, Jooseppi, Joosef, Minna Canthin päivä, tasa-arvon päivä
to 20.3. Aki, Kim, Joakim, Jaakkima, kevätpäiväntasaus
pe 21.3. Pentti, Pitkäperjantai
la 22.3. Vihtori
su 23.3. Akseli, Pääsiäispäivä
ma 24.3. Gabriel, Kaapo, Kaapro, Kaappo, 2. pääsiäispäivä
ti 25.3. Aija
ke 26.3. Manu, Manne, Immanuel, Immo
to 27.3. Sauli, Saul

Merkipäiviä

Sirkka-Liisa Nylander o.s. Hämäläinen täytti **80 vuotta** 31.12.2007 Helsingissä. Hän on kotoisin sekä Kurkijoelta että Hiitolasta. Sirkka-Liisa on toiminut muun muassa pitkään Hiitola-säätiön valtuuskunnan puheenjohtajana.

Annikki Tattari o.s. Häyhä täytti **85 vuotta** 27.2. Kokkolassa. Hänen entinen kotinsa oli Kurkijoen Saviilla.

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME
Ma - To 9 - 17
tai sopimuksen mukaan

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 261

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa
Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Hartauskirjoitus 16.3.
Palmusunnuntai

Kunnian kuninkaan alennustie

Otsakkeeksi valitsemani lause on Palmusunnuntain otsikkona. Siitä alkaa aika, joka on kristikunnan historian keskeisintä aikaa. Vietämme hiljaista viikkoa, kärsimysviikkoa, joka huipentuu pitkäperjantain sanomaan. Olen usein miettinyt, minkä vuoksi meidän täytyy viettää tuota ahdistuksen aikaa kokonainen viikko. Eikö asia voisi tulla vähemmälläkin huomioiduksi?

Entisajan teologit ovat kuitenkin halunneet korostaa Vapahtajamme ristin tietä niin syvästi, että se jäisi jokaisen mieleen. Onhan tuon viikon viimeiset päivät ikävän ja kuoleman päiviä - Jeesus on kuollut. Hän on Tuonelan oma. Kun tutustumme oikein syvästi kärsimykseen, voimme käsittää kirkaasti myös vapautuksen ilon.

Niin kuin luonto puhkeaa kevään valosta ja auringon voimasta uuteen elämään, niin myös pääsiäisaamu tuo uuden iloisen viestin: kuolema on nieltä, voitto saatu. Jeesus on voittanut kuoleman ja kaiken pahan vallan - Hän elää. Hän auttaa myös kaikkia omiaan elämään, olkoon taustalla mitä tahansa.

Ensi sunnuntain teksti vie meidät Betaniaan, Martan, Marian ja Lasaruksen kotiin. Siitä johduin ajattelemaan niitä aikoja, jolloin lukemattomissa kodeissa surtiin ajallisen omaisuuden ja kulttuurin jättämistä, joissa surtiin monien rakkaitten menettämistä. Elämä näytti täysin toivotonmalta. Tulevaisuudessa ei näkynyt valon pilkahdustakaan. Kuitenkin suuri osa kansasta löysi uuden kodin, uusi kevään koitto kirkasti mielen.

Piispa, sittemmin arkkipiispa Ilmari Salomies on sodan jälkeen Laatokan Karjalan heimopäivillä juhlapuheessaan sanonut muun muassa: "Karjala on seurakunnallisen elämän alalla ollut kirkkomme todellista ihannemaata. Karjalaiset uudisasukkaat ovat - se eri tahoilla tunnustetaan - antaneet muun Suomen kirkkojen virteen uuden soinnun ja voiman. Antakoot ne uusiin seurakuntiinsa kaikessa muussakin parhaan, mitä ovat Karjalasta mukanaan tuoneet. Siinä raskaassa kamppailussa, mitä siirtyminen uuteen ympäristöön ja juurtuminen siihen on vaatinut ja vaatii, eivät kaikkien voimat ole kestäneet. Tiedämme liiankin hyvin, miten monilta voimat tavalla tai toisella ovat uupuneet. Me anomme ja odotamme kiusatulle heimolle apua sieltä, mistä kaikki elämän hyvät lahjat tulevat."

Me muistamme Vapahtajamme kärsimystietä ja sitä seurannutta pääsiäisen kirkkautta, jotta voisimme pysähtyä miettimään omaa elämäämme ja sitä, mistä löydämme sille oikean sisällön. Meidän tulee syventyä myös äitiemme ja isiemme elämään ja siihen, miten he ovat selvinneet taistelustaan kaikkea pahuuden voimaa vastaan. He ovat vahvalla uskollaan ja työllään luoneet sen hyvinvoinnin, jonka keskellä lapsemme ja lastenlapsemme varttuvat. Karjalan nuorisokäy oman elämänsä taistelun. He tarvitsevat elämäntaistelussaan samaa uskoa, johon isämmekin ovat luottaneet. Siinä heillekin koittaa pääsiäisaamun kirkkaus.

Hyvää pääsiäisaikaa!

Eino Orpana

Rovasti Eino Orpana on syntynyt Kurkijoella ja jäänyt eläkkeelle Huittisten kirkkoherran tehtävästä.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on Suomen vanhin symboli?
2. Mikä kaupunki sijaitsee Lapuanjoen suulla?
3. Minä vuonna Urho Kekkonen jätti presidentinvirkansa?
4. Missä kunnassa sijaitsee Suomen ja Euroopan unionin itäisin piste?
5. Kenen Raamatun henkilön vanhin poika oli nimeltään Seem?
6. Mikä maa antoi naisille ensimmäisenä äänioikeuden?
7. Kuka oli kirjapainotaidon keksijä?
8. Mitä on bulimia?
9. Minkä nimisenä syksyllä 1994 uptonut m/s Estonia tunnettiin aiemmin?
10. Mikä kaupunki sijaitsee Pielisenjoen suulla?

ILMOITUSHINNAT:

4-väri ..... 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalko ..... 45 centtiä/mm + alv 22 %

TILAUSHINNAT:

vuosi ..... 35 euroa
6 kk ..... 20 euroa
3 kk ..... 12 euroa
Pohjoismaat ..... 39 euroa
Muualle ..... 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

Sanan Voimaa

- 14.3. Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja aina! Idän ääriä kaukaiseen länteen saakka kaikukoon Herran nimen ylistys! Ps. 113: 2-3
- 15.3. Hän nostaa köyhän tomusta, hän kohottaa karjan loasta ja asettaa hänet ylhäisten joukkoon, kansansa ylimysten vierelle. Ps. 113: 7-8
- 16.3. Maria otti täyden pullon aitoa, hyvin kallista nardusöljyä, voiteli Jeesuksen jalat ja kuivasi ne hiuksillaan. Koko huone tuli täyteen voiteen tuoksua. Joh. 12: 3
- 17.3. Anna hänen olla, hän tekee tämän hautaamistani varten. Köyhät teillä on luonanne aina, mutta minua teillä ei aina ole. Joh. 12: 7-8
- 18.3. Sitä varten minä olen syntynyt ja sitä varten tullut tähän maailmaan, että todistaisin totuuden puolesta. Jokainen, joka on totuudesta, kuulee minua. Joh. 18: 37
- 19.3. Niin Jeesus tuli ulos, orjantappurakuunu päässään ja purppuranpunainen viitta yllään, ja Pilatus sanoi: "Katso: ihminen!" Joh. 19: 5
- 20.3. "Jos nyt minä, teidän herranne ja opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, tulee myös teidän pestä toistenne jalat. Minä annoin teille esimerkin, jotta tekisitte saman minä minä tein teille." Joh. 13: 14-15

- 21.3. Pilatus oli kirjoittanut taulun, joka kiinnitettiin ristiin. Siinä oli sanat: "Jeesus Nasaretilainen, juutalaisten kuningas." Joh. 19: 19
- 22.3. "Saatte vartioväkeä. Menkää ja järjestäkää haudan vartiointi niin hyvin kuin taidatte." He lähtivät ja varmistivat haudan sinetöimällä kiven ja asettamalla vartion. Matt. 27: 65-66
- 23.3. Nyt tuli sisään myös se toinen opetuslapsi, joka oli ensimmäisenä saapunut haudalle, ja hän näki ja uskoi. Vielä he näet eivät olleet ymmärtäneet, että kirjoitusten mukaan Jeesus oli nouseva kuolleista. Joh. 20: 8-9
- 24.3. Mene sinä viemään sanaa veljilleni ja sano heille, että minä nouse oman Isäni ja teidän Isäni luo, oman Jumalani ja teidän Jumalanne luo. Joh. 20: 17
- 25.3. Tulkaa, palatkaamme Herran luo! Hän on raadellut, mutta hän myös parantaa, hän on lyönyt, mutta hän myös sitoo haavat. Hoos. 6: 1
- 26.3. Minä annan teihin hengen, niin että te heräätte eloon. Minä panen teihin jänneet, kasvaton ympärillenne lihan ja peitän teidät nahalla, ja minä annan teihin hengen, niin että te heräätte eloon. Hes. 37: 5-6
- 27.3. Jos kerran julistetaan, että Kristus on herätetty kuolleista, kuinka jotkut teistä voivat sanoa, ettei kuolleiden ylösnousemusta ole? 1. Kor. 15: 12

Arkkipiispa Jukka Paarma pääsiäistervehdys: Osaton on Jumalalle rakas

Pääsiäisenä murtautuu esiin toivo ja ilo. Se tulee kesken hiljaisen viikon, keskelle arjen yllätyksetöntä harmautta. Näköalattomuuden, tylsyyden tai jopa epätoivon keskelle puhkeaa ilon, rak-

kauden ja tulevaisuuden uskon keväinen kukka.

Koskettaako tämä minua, kyselee moni mielessään. Arjen keskellä me kannamme jokapäiväisiä huoliamme, mutta myös sisimmän

taakkoja, pettymyksiä ja ki-puja. Voiko niihin tullakaan muutosta?

Monen mielessä arjen tunnot kiteytyvät sanaan osattomuus. Uskoa, toivoa ja rakkautta näyttää olevan kaikilla muilla. Minä vain olen jäänyt osattomaksi. Elämä on enemmän pettymystä kuin onnistumisen kokemuksia. Jonkun pettymykset liittyvät työelämään, toisella taas kipeästi perheeseen ja tärkeimpiin ihmissuhteisiin. Moni on pettynyt itseensä.

Uskokin näyttää olevan toisille helpompaa. He uskovat, vaikka järjellä ajateltuna uskominen on järjetöntä. Arkana haluaisi kuulua mukaan, yhteiseen joukkoon. Kuulla olevansa arvokas ja Jumalalle rakas.

Pääsiäinen tulee juuri tämän katkeruuden ja osattomuuden keskelle. Pääsiäisen sanoma kuuluu juuri osattomille – kaikille, jotka tuntevat jääneensä vaille toivoa.

Osattomiksi tunsivat itsensä ne naiset, jotka olivat uskoneet Jeesukseen, mutta joiden Mestari sitten ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin. Haudalle mennessään naiset tuskailivat, kuka auttaisi heitä vierittämään kiven haudan suulta. He tulivat nähdäkseen vain sen, mikä näytti luonnolliselta, kuoleman. Sanoma elämästä, toivosta ja ylösnousemuksesta säikähdytti. Eivät he sitä voineet uskoa. Ulos tultuaan naiset pakenivat haudalta järkytyksestä vapisten. Oli vaikeaa uskoa

tai toivoa.

Sama ilosanoma Jumalan rakkaudesta koskettaa tänä pääsiäisenä juuri osattomia. Aikana, jolloin on hyvin vaikeaa uskoa tai toivoa enää mitään. Jumala kantaa silloinkin, kun emme itse koe, tunne tai näe mitään merkkejä uskosta. Jumala toimii salatulla tavalla ja synnyttää meissä uskon. Vaikka koemme osattomuutta, yksinäisyyttä ja outoutta, Jumala on.

Jumala sanoo sanassaan: Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon (Jer.29:11). Jumala synnyttää uskon salatulla tavallaan. Usko vie meidät pohtimaan ja kyselemään. Se vie meidät myös muiden osattomien yhteyteen.

Tässä sanomassa on kirkon aarre. Pääsiäisen sanoma synnytti kirkon. Se antaa sille olemassaolon oikeuden ja tehtävän. Kirkolla on sanomassaan aarre, joka on tarjolla kaikille. Se on annettu meille, heikkoihin käsiin. Aarre on saviastioissa.

Kirkkomme haluaa olla yhteisö – osallisuuden yhteisö – kaikille osattomille. Saamme olla yhdessä luomassa kirkkoamme Jumalan armosta yhä enemmän osallisuuden yhteisöksi. Siihen pääsiäinen kutsuu. Sinä et ole osaton, vaan Jumalan silmissä kallis.

Siunattua pääsiäistä.

Jukka Paarma
Arkkipiispa

Arkkipiispa Jukka Paarma sanoo, että pääsiäinen kuuluu osattomille – kaikille, jotka tuntevat jääneensä vaille toivoa. Kuva Markku Pihlaja.

Siskot perreinee
Onnittelevat Airi Vihavaista
tänään olevan merkkipäivän johdosta!

Tattarin pihassa Hiitolan Neholassa lähes 350 vuotta hiitoista jälkipolvea, vasemmalta Airi Vihavainen (Leineperi), Anja Karlsson (Pori), Ritva Tillqvist (Lahti), Raija Laaksonen (Pori) ja Terttu Ketola (Noormarkku).

Sisarukset perheineen onnittelevat

Arvo Ristolaista

joka täytti 80 vuotta 13.3. Vampulassa.
Ristolaisten entinen koti oli Kurkijoen Metsikolla.

Kokouksia

Mellilän Karjalaiset ry:n VUOSIKOKOUS

pidetään tiistaina 25.3.2008 klo 18 Mellilän Seudun Osuuspankin kokoustiloissa. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Kahvitarjoilu.

Tervetuloa

Hallitus

Muistettavaa

Karjalaiset ruokamarkkinat la 15.3. klo 11-16 Karjalatalolla, Käpylänkuja 1, Helsinki. Ruokamyynnin lisäksi tietoisuutta ja yleisökipailuja. Lapsille virpovitsojen työpaja ja muuta ohjelmaa.

Mellilän Karjalaisten vuosikokous ti 25.3. klo 18 Mellilän Seudun Op:n kokoustiloissa.

Lappeenrannan Kurkijokelaiset. Kokoonnumme to 27.3. klo 13 Liisa Poutasella, Kymenraitti 10 as 13, Lappeenranta. Lämpimästi tervetuloa!

Kalakurjet. Matka-aikataulu pilkkimatkalle Kurkijoelle 28.-30.3. Hirvikosken apteekin pysäkki klo 4.30, Loimaan Puistokatu 39 klo 4.40, Loimaan as. klo 5.00, Helsingin Kiasma klo 7.

Sudoku 5/08 ratkaisu

4	7	5	3	1	2	9	6	8
9	3	6	4	5	8	1	2	7
2	8	1	6	9	7	5	3	4
7	5	3	1	6	9	4	8	2
8	2	9	7	4	5	6	1	3
1	6	4	2	8	3	7	9	5
3	9	7	5	2	1	8	4	6
6	1	2	8	7	4	3	5	9
5	4	8	9	3	6	2	7	1

Evakkomummit

Myö vanhat evakkomummit istuttiin korkiil ko ranssil, kahottiin silmä kovan, miten se meidän lapsenlaps allaal tanssi niin kovast. Siin ol heit nuorii satakunta pyörimäs. Myö vaan yhtä ehitti, silmil häntä ihailtii. Näit sie, kaho nyt, miten mennöö somast. Jo pyssyy poika tahis ja meidän rinta mahis. Meidän otti sydäme, kuumat valu kyyneleet. On hää niin kommi ja ihmeen ryhdikäs. Frakki istu pääl ko valettu. Mie toista mukkasin: ei myö turhaan alettu, vai sanotaanko kukkasin. Vast hää ol pikkupoika, nyt kainalos tyttö sievä. Mummoil rinnas haikeus lievä. Mihin on pojan tie vievä? Täs istutaa ko kanat orrel. Ummeutettii Kirvu et Kurkijok, ei oo nyt rajjaa onnel. Saap soia kiitoskannel.

Ville Virta ja Maija Heinonen tanssimassa "salonkitansseja" Vanhojen tansseissa helmikuun 15. päivänä. Ville on Annan tyttärenpoika.

Anna

Kurkijoen maamiesopistolaiset vapa

On luonnollista, että Kurkijoen maamiesopiston reippaasta oppilasparvesta lähdettiin mieslukuisesti ase kädessä taistelemaan isänmaan kauan kaivatun vapauden puolesta. Merkitsihän taistelun voitokas ratkaisu samalla kansallistemme kautta vuosisatojen nauttiman yksilöllisen vapauden ja omistusoikeuden turvaamista, siis vapaan maanviljelijäluokan välttämättömiä elinehtoja.

Vuosien 1917–18 taitteessakaan ei tosin opistolla näytty oltavan siinä määrin selvillä kohta ratkaisuunsa huipentuvan asian koko laajuudesta kuin olisi voinut odottaa huomioonottaen esim. "aktivistien" verraten laajan toiminnan. Poliittisista kysymyksistä keskusteltiin opistolaisten keskuudessa kovin varovasti.

Vaikka vähitellen ryhdyttiinkin salaisesti suojeluskunnantapaisen puitteissa muodolliseen sotilaalliseen harjoitteluun, ei mitään yleistä valaisevaa tilanteen selvittelyä kukaan ryhtynyt antamaan, ja harjoituksetkin jäivät jotenkin merkityksettömmiksi. Muutamat henkilöt kyllä yksityisesti tai jonkun toverin kera joutuivat tapamaan kotiin palanneita jääkäreitä tai muita aktivisteja, mutta hekin kätkivät tietonsa ja aavistelunsa vaitiololupausten sitomina tai muista syistä salaperäisen vihjailun tai äänettömyyden varjoon.

Näin jäljestä päin tulee helposti ajatelleeksi, että opiston oppilaiden parissa olisi voitu varsinaisen koulutuksen ohessa varsin te-

Maamiesopiston aluetta ja Kurkijoen kirkonkylää Linnamäeltä päin. Oikealla maamiesopiston johtajan rakennus, siitä vasemmalle ruokala. Kuvaaja tuntematon, mutta oletettavasti (Tida) Kauppi. Kurkijoki-museon kokoelmat.

hokkaasti toimia esim. alipäällystön kouluttamiseksi sotaa varten. Vasta kun tammikuun puolivälissä 1918 sattuivat Viipurin tunnetut mellakat, jolloin viipurilaiset pyysivät maakunnasta apua, heräsivät monet vakavan kysymyksen edessä ihmetellen ja kuin rauhallisen unen rippeitä silmistään karkottaen ankaraan todel-

lisuuteen. Vielä matkalla Viipuriinkin oltiin yleisesti sitä mieltä, että oli kysymys vain tilapäisen avun antamisesta – parin päivän matkasta – ja kun ei kohta onnistuttu saamaan aseita, alkoi opistolaisten keskuudessa kuulua vaatimuksia kotiin paluusta.

Viipurilaisten avunpyyntö sai opistolaisten

keskuudessa aikaan suuren innostuksen. Niinpä useimmat olivatkin kohta valmiit lähtemään, ryhtymään avoimeen ja selvään aseelliseen taisteluun punaista hirmuvaltaa vastaan. Mutta alaikäisiä oppilaita kohtasi aluksi ikävä pettymys. Opiston johtaja kielsi jyrkästi heitä poistumasta opistolta.

Vasta kun agronomi Viktor Fagerström – sittemmin opiston johtaja – velvollisuudentuntoisena ilmoitti lähtevänsä mukaan, ikään kuin pitämään huolta nuoremista, ratkesi asia onnellisesti. Sitä ennen olivat useat alaikäiset kuitenkin tehneet hiljaisuudessa jyrkän päätöksensä: lähdemme kaikista kielloista huo-

limatta.

Niin lähti neljäkymmentä opiston 56 oppilaasta tammikuun 20.-21. p. määrättyyn kokoontumispaikkaan Hiitolan asemalle, missä yhtyivät aina Joensuuta myöten saapuneeseen Viipurin avustusretkikuntaan. Tämän 400-miehisen avustusretkikunnan mukana joutuivat "Kurkijoen pojatkin" sitten

Nikolain pilkillä taas uusia kalastajia

Kun viime vuosittain viimeisellä vuosikymmenluvulla aloitettiin pilkintää Laatokalla Vätikässä taisivat Suomesta Venäjälle matkanneet kurkijokelaiset asian harrastajat olla yhden käden sormin lasketavissa. Enimmäkseen täällä vain naureskeltiin moista ykstitista reikään tuijottamisharrastusta.

Tänään ovat kaikki ne irvileuat siirtyneet saman harrastuksen pariin. Pilkkimisestä on syntynyt vapaa-ajan ykköspuuha niin, että talviaikaan tahtovat arkipäivätkin kulua järven jäällä pyhistä puhumattakaan.

Kun aikoinaan alettiin kehitellä kotiseutumatkailua, oli saatavissa kasaan epävirallinen porukka, joka pitäisi yhteyttä entisen kotipitäjämme uusiin "tavaritsheihin", ja siten onnistuisimme paremmin pääsemään entisille kotipaikoillemme tietömiemienkin taipaleitten taakse. Sitä varten tarvittiin nimenomaan tällainen kalaporukka, joka oli valmis leikinkin varjolla haastelemaan totisinta totta, jopa läikäyttämään vähän votkaakin alahuuleen.

Ensimmäinen kilpailu Vätikässä oli ikimuistoinen rankan lumisateen keskellä. Lahdenpohjasta oli paikalle tuotettu ohjelmaa torvisoitokunnan ja viihdelaulajien muodossa. Lahnasoppa kiehui isossa kattilassa, ja tunnelma oli muutoinkin hyvin välitön. Yhdessäolo päättyi ilotulitukseen.

Me veimme kilpailuun kaiverretut palkinnot. Kurkijoen kyläneuvosto sen sijaan pisti vielä kylkiäisiksi "putilkan" kirkasta kansallisuomaa jokaisen palkitun reppuun.

Vastaavanlaista tapahtumaa ei sitten sen jälkeen enää syntynytäkään, vaikka toiveemme oli, että vuosittain olisi kokoonnuttu yhteen talvipäivän tapaamiseen. Ehkä niin oli hyvä, sillä todennäköisesti reilun pelin kilpailu ei ehkä olisi jatkossa ollutkaan mahdollinen. Vanha sanontakin toteaa, että kun väki vähenee,

Kilpailun voittajan Toivo Hyvösen, Mikrilän vävympojan, on helppo hymyillä mitali kaulassa. Kuva Repo-studio.

niin pidot paranevat.

Kiertopalkintokin hommattiin joukkuekisaan. Mukana olivat Kurkijoen, Elisenvaaran ja Kalakurkien joukkueet. Kaikilla taisi siihen ollakin jo kiinnitykset,

joista merkiksi oli palkintoon kiinnitetty kaiverretut metallilaatat. Mutta sitten Kurki-Hotelli paloi, ja palkintokin tuhoutui, eikä uutta ole sittemmin hommattu paikallisten osanottajien vä-

häisen kiinnostuksen vuoksi. Kalamatkoista on kuitenkin ollut apua myöhemmin majoitusten, veneiden ja "taksien" järjestämisessä kotiseutumatkailijoille.

Vapaussodassa

Viipuriin ja sieltä Venäjänsaaren retkelle.

Puutteellinen varustus

Erittäin kiperäksi muodostui aluksi kysymys aseiden saannista. Jollakulla harvalla oli kiväärin tapainen, mutta panoksia niitä varten ei heilläkään ollut monta. Suurin osa oli kuitenkin aivan aseetonta. Viipurin asemalla onnistuttiin sentään lopultakin noin puolelle joukolle saamaan nykyaikaiset sotilaskiväärit ja muutamia kymmeniä panoksia.

”Morsiantaan” ihaillen tuumikin siinä sitten moni poika: ”Kunpa tuota osaisi

nyt tehokkaasti käyttää.” Tuskin kukaan heistä oli ennen kiväärillä ampunut eikä paljon pienemmälläkään pyssyllä. Aseettomiksi jääneiden kohtaloksi tuli Venäjänsaarella työkompaniaan joutuminen.

Mitään yhdenmukaista sotilaspukua ei Kurkijoen pojilla ollut sen paremmin kuin muillakaan Karjalan sotureilla. Yksityisesti koetti jokainen hankkia mahdollisimman käytännöllisen mutta samalla lämpimän puvun: tukevat jalkineet, joko saappaat tai lapikkaat, sarkaiset housut, puolipitkän päällystakin ja talvilakin. Värit ja kuosit vaihtelivat täydellisesti, kahta samanäköistä pukua ei joukosta löytynyt.

Maanviljelysneuvos Viktor Fagerström, opiston johtaja vuosina 1918–1934. Kuva on kirjasta Kurkijoen Maamiesopisto 1910–1935.

Venäjänsaaren retken ja Kamaralla tapahtuneen punaisen rintaman läpimurron jälkeen useimmat opistolaiset joutuivat Vuoksen varrelle koottuihin rykmentteihin muutamien jäädessä aluksi pari viikoksi jääkäri Hämäläisen ”lentävään osastoon” vihollisrintaman selän taakse. Karjalan rintamalla he sitten taistelivatkin

sodan loppuun asti joidenkuiden poiketessa kotipaikkakunnalleen, niistä joutuivat muille rintamille.

Yhtä tai kahta poikkeusta lukuun ottamatta opistolaiset olivat sodan kunnollisesti alkuun päästyä kaikki leikissä mukana. Komppanioissaan tunnustettiin heidät yleensä joukon parhaimmiston kuuluviksi. Johtuen suureksi osaksi siitä, että Kurkijoen pojat mieluummin pysyttelivät yhdessä, palvelen samassa ryhmässä tai konekivääriässä, joutuivat he enimmäkseen olemaan sodan loppuun asti tavallisina rivimiehinä, jonkun kohotessa ryhmän tai joukkueen johtajaksi. Mutta saapuipa eräs vieraampiin joukkoihin joutunut pataljoonan päällikön arvoisena vapautettuun Viipuriin.

Henkensä antaneet

Silloisista opiston oppilaisista joutui kolme nuorukaista antamaan isänmaan hyväksi kalleimman uhrin – henkensä. *Ilmari Laurell* (s. 1895 Lammilla), kotoisin Helsingistä, haavoittui Kämärän taistelussa ja kuoli haavoihinsa tammikuun 27. päivänä, *Paavo Tammisto* (s. 1892) Valkealasta kaatui Antrean Noskuassa helmikuun 22. päivänä ja *Osmo Vaissi* (s. 1897) Keuruulta sai surmansa sala-ampujan luodista Tampereen valtauksen jälkeen toimittaessaan joukkueenjohtajana Pellavatehtaan puhdistusta huhtikuun 3. päivänä.

Aikaisemmista opistolaisista joutuivat taistelussa antamaan vapauden puolesta antamaan henkensä *Selim Bäckman* Lohjalta ja *Aulis Rossander* Rautjärveltä, ja yhtä kalliin uhrin sai maallensa antaa punaisten murhaama *Olof Canth*

Vapaussodan sankaripatsas kirkkopiistossa. Kurkijoki menetti vapaussodassa 35 miestä, joista 27 on haudattu Kurkijoen sankarihautaan. Patsaan suunnitteli arkkitehti Elsa Arokallio. Patsaan paljastustilaisuus oli 26.9.1920. Valok. J. Kauppi. Kurkijoki-museon kokoelmat.

Halikosta. Mahdollisesti on heistä jonkun muun samantapainen kohtalo jäänyt tämän kirjoittajalle tuntemattomaksi. Kirkkaana ja velvoittavana säilyköön kaikkien heidän muistonsa tulevienkin oppilaspolvien mielissä.

Sodan loputtua palasivat Kurkijoen pojat yleensä viivyttelemättä opiston kurssia lopettelemaan. Mutta muutamille ei vielä vapautettu Suomi riittänyt, vaan riensivät he uudelleen sotapolulle jatkaakseen Suomen heimon vapaussotaa Virossa, Latviassa ja Itä-Karjalassa. Näihin heimosotiin samaten

kuin Suomen vapaussotaan otti osaa myöhemminkin opiston oppilaisiksi tulleita.

Vuosien 1917–18 oppilaita yhdisti samoilla kentillä vietetty sotatalvi yhtä paljon kuin työskentely opistossa. Koko opistoaika on näin jäänyt heille mieliin poikkeuksellisen rikkain muistoin.

K. Yli-Pohja

Lähde: Kirjasta Kurkijoen Maamiesopisto 1910–1935, Otava 1935.

Kurkijoen maamiesopistolla vallankumouspäivänä 1917. Kurkijoki-museon kokoelmat.

Pyhäjärvi on kuin Pienois-Laatokka

Pyhäjärvelle on Loimaalta matkaa vajaat 50 kilometriä. Se on paras paikka pilkkimiselle, tälle jalolle talviharrastukselle, loimaalaisten näkökulmasta.

Monta kertaa olen hymyillyt harrastajille, jotka veivaavat yhden päivän aikana kymmenittäin reikiä jopa metriseen jäähän hakiessaan antoisampaa kalapaikkaa. Noiden pilkkijöiden joukossa on nimenomaan niitä 17 vuotta aiemmin tätä harrastusta nauraneita. Niin muuttuu maailma, Eskoseni.

Pilkkiminen on kyllä sellaista ”henkien” taistoa. Vakavalla naamalla saateen esittää teorioita ottavan koulun vääryydestä, väristä, viiksikarvoista aina hajuun saakka, ja ne uppoavat hedelmälliseen maaperään. Niistä kun osaa siivilöidä oikeat opit omaan onkeen, niin jopa iskee arvokala siiman päähän. Ja voi sitä riemua ja hyvän olon tunnetta, mikä iskee saavutuksesta.

Vaikka hetkeä aikaisemmin olisi kuinka kylmännyt ja tekohampaat hakanneet

suussa tyhjää, sormet olleet kylmätönkköinä ja kynnet tippumaisillaan avantoon, niin kun sintti sieltä nousee, jopa on aihetta ”jakokahviin”. Ja naapurikin saapuu oitis vakoilemaan, mitä siellä siiman päässä oli ollut.

Loimaan kaupungilla on Pyhäjärven rannalla oma ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettu lomakeskus Kalikka. Siellä kokoonnuttiin aikoinaan kurkijokelaisnuorten kanssa pitäjänjuhlien aikaan tapaamaan toisiamme, kun samaan aikaan vanhempi polvi siirtyi jatkoille ”soittoruokalaan”. Tämä oli ennen kuin juhlia alettiin viettää Hirvihovissa. Nuorten juhliminen ei ollut silloin juhlapuheen pitäjän mielestä sopivaa, joten tuomio kuultiinkin sitten puhujapöntöstä sunnuntaina.

Toisena kilpailupaikkana on ollut Sotainvalidien kesäpaikka Veljesranta, jossa Kalakurjet ovat kesäisin siivonneet ja pilkkoneet polttopuita. Tänä vuonna kokoonnuttiin juuri Veljesrantaan.

Nikolai Virevuon siirryttyä tuonilmaisiiin perustettiin Nikolain nimeä kantava

pillkikilpailu. Nimenomaan Nikolai istutti tämän harrastuksen siemenen Kalakurjen porukkaan. Kalakurjet käyivät uskollisesti täysin linja-autokuormin kaksi kertaa vuodessa Laatokalla. Saaliit ovat olleet vaihtelevasti pieniä tai tosi pieniä.

Nikolain pilkin tulokset 1.3.2008

1. Toivo Hyvönen	2515 g
2. Viljo Ylönen	1510 g
3. Martti Vaittinen	1197 g
4. Raija Laaksonen	956 g
5. Marjatta Poskiparta	718 g
6. Teuvo Heinonen	618 g
7. Kari Kojo	458 g
8. Aaro Kojo	419 g
9. Saini Repo	400 g
10. Pertti Inkinen	388 g
11. Seppo Kempinen	387 g
12. Lauri Veijalainen	312 g
13. Teuvo Ahokas	308 g
14. Martti Repo	267 g
15. Ritva Vaittinen	258 g
16. Simo Kaunisto	223 g
17. Pentti Kempinen	127 g
18. Eero Häkli	109 g
19. Jouko Mäki	104 g
20. Veikko Nenonen	89 g
21. Raimo Sikiö	87 g

22. Martti Meskanen	60 g
23. Leena Meskanen	44 g
24. Liisa Maanpää	40 g
25. Aimo Jälkö	29 g

Saamattomat:

Terttu Veijalainen
Kaarina Sikiö
Reino Paju
Kymmenen joukkoon päässeet saivat ”Karjalan värisin nauhoihin” varustetut mitalit. 11. sijalle yltänyt Seppo Kempinen sai valita Is-lure Oy:n lahjoittamia kalastustarvikkeita 30 euron edestä.

Suurimman saaliin kiertopalkinnon vei Toivo Hyvönen (2515 g), suurimman kalan kiertopalkinnon pokasi Kari Kojo (182 g), ja kiiskikilpailun voitti Martti Vaittinen (24 kpl). Saamattomien kesken arvotun palkinnon sai Kaarina Sikiö.

Kisan päätteeksi nautittiin kuumia makkaroita. Sainin paistamat vehnäset kruunasivat kahvin kanssa nautittuina onnistuneen ulkoilupäivän.

Teuvo Ahokas

Kalakurkien vuirillä muistettiin aktiivikalakurkia Tervun kasvattia Aaro Kojoa (vas.) ja Seppo Kempistä, jonka sukujuuret ovat Savojalla. Molemmilla on hiljattain ollut vuosipäivät. Kuva Repo-studio.

Pääsiäisristikkko

Oikea ratkaisu seuraavassa Kurkijokelaisen numerossa 28.3.

tunut sairaalaan Varkauteen. Siellä sijaitsee kulkutautisairaala, jonne teidät lähetetään.”

Muutaman tunnin kuluttua minua tultiin hakemaan ja kerrottiin, että pitäisi lähteä rautatieasemalle ja että auto odotti jo pihassa. Se veisi asemalle. Autoon tuli lisäksi yksi hoitaja ja pari potilasta. Niin lähdettiin taas sairaalaan, josta vasta muutama viikko sitten olin päässyt pois. Tosin eri paikasta, ja eri sairauskin minulla oli ollut.

Asemalla meitä keltatautisia oli jo useampia. Toiset olivat paljon keltaisempia kuin toiset. Minulle alkoi siitä noin kahdeksan kuukauden pituinen sairaalareisu lomineen. Savonlinnasta Varkauteen ei ollut kuin muutaman tunnin junamatkan, joten perillä oltiin hyvissä ajoin ennen iltaa. Meitä oli odottamassa auto, joka kiidatti meidät Joutsenlahden kansakoululle, joka oli otettu armeijan käyttöön. Sinne oli perustettu keltatautisia varten sairaala. Sil-lä heitä täytyi pitää erillään muista potilaista.

Jatkuu...

Ortodoksinen virpomisperinne

Virvon, varvon vihtasella, tällä pajunokasella Jeesuksen Jerusalemiin ratsastamisen muistoksi.

Viikkoa ennen pääsiäistä on palmusunnuntai. Palmusunnuntaina muistellaan, kuinka Jeesus ratsasti aasilla Jerusalemiin ja hänet otettiin kuninkaan vastaan.

Ihmiset levittivät vaatteitaan ja palmunoksia hänen tielleen. Täällä pohjoisessa ei kasva palmuja, vaan meillä palmunoksan tehtäviä hoitavat pajunoksat.

Ortodoksinen perinteen mukaan pajunoksat eli virpovitsat siunataan kirkossa. Virpojina ovat useimmiten lapset. Tapanaan on virpoa ystäviä, sukulaisia ja kummeja. Virpovitsat on jokainen saanut koristella haluamallaan tavalla.

Virvottavaa keveästi virpovitsalla rapsutellen luetaan virpomaloru. Vitsa annetaan virvottavalle. Ortodoksit laittoivat virpovitsan ikonin päälle, ja siinä se sai

olla koko pääsiäisajan, usein helatorstaihin saakka.

Aito ortodoksinen virpomaloru oli seuraavanlainen.

*Siulle vitsa,
miulle jäitsä,
nätäliksi velkoa,
äijäpäivänä maksoa.*

Jäitsä tarkoittaa kananmunaa, nätäli viikkoa, ja äijäpäivä on pääsiäinen. Tietenkin monille ovat paljon tutumpia muunlaiset virpomislorut. Tutuin lienee seuraava.

*Virvon, varvon,
tuoreeks, terveeks,
siulle vitsa,
miulle palkka.*

Kaikki virpojat eivät kuitenkaan palkkaa kaipaa, vaan voivat loruilla seuravasti.

*Virvon, varvon vitsasella,
raitasella rapsuttelen.
En mie mittää palkkaa
vaaji
enkä velkakirjaa laaji.*

Jumala Sinnuu siunatkuu.

Nykyään monet antavat virpomapalkan heti virpomisen jälkeen. Virpomisen tarkoituksena on toivottaa

virvottavalle kaikkea hyvää koko vuodeksi. Siksi virpovitsoja ei pitäisikään valmistaa minään tusinatuotteena, vaan vitsaa koristeltaessa muistaa juuri sitä henkilöä, jota vitsalla aikoo virpoa.

Virpomaperinne ja trulliperinne ovat valitettavasti nykyisin ikävästi sekoittuneet toisiinsa, vaikka niillä ei ole mitään tekemistä keskenään. Lähinnä Pohjanmaalla perinteen mukaan pitkäperjantaina ja pääsiäislauantaina pahan voimat ovat irrallaan ja trullit läh-

tevät liikkeelle tekemään pahojaan.

Trullien karkottamiseksi poltetaan pääsiäisvalkeita tai kokkoja. Nykyisin lapsilla on tapana pukeutua noidiksi ja lähteä rahan ja kaiken hyvän perässä kiertelemään virpovitsojen kanssa.

Karjalainen virpomaperinne on kristillinen tapahtuma, ja sen tarkoituksena on onnen ja siunauksen toivottaminen. Toivottavaa olisi, ettei näitä täysin erilaisia perinteitä sekoitettaisi keskenään. Nuo noidiksi

pukeutuneet ”virpojat” ovat paremminkin kerjuureisulla. Olipa joillain vähän isommilla noidilla tapana virpoessaan lukea seuraavanlainen värsy.

*Muut ne virpoo viitosella,
mie vain kymppelijä kyselen.*

Pidetään nyt nämä kaksi erilaista tapaa mahdollisimman kaukana toisistaan. Oikeat virpojat lähtevät siis palmusunnuntaina liikkeelle. Trullit ja noidat kulkevat pääsiäisenä.

Terttu Ketola

Kauhanojan hyppyrimäen 10-vuotisjuhlaa oli tarkoitus tietenkin viettää järjestämällä ikimuistoinen hyppypilpailu. Paikalliset hyppääjät olivat haastaneet veteraanien maailmanmestarin Matti Nykäsen.

Säiden haltija ei ole viime aikoina talviurheilijoita Etelä-Suomessa suosinut, vaan nytkin vain kiusoitellen järjesti ensin Loimaalle lunta ja muutamat yöpakaset. Mutta kun kilpailut lähestyivät, sää muuttui lämpimämmäksi, ja sateet veivät vähätkin lumet. Vaikka järjestäjät jostain sitä lunta vielä olisivat tehneet, se olisi ollut niin pehmeää, ettei siihen olisi uskaltanut alastuloa suorittaa.

Hyppyrimäen 10-vuotisjuhlat kuitenkin keskiviikkona Loimaan Kauhanojalla järjestettiin, ja Matti Nykäsenkin saapui paikalle. Lehtien edustajat, joita oli puolisen tusinaa, häärivät Matin ympärillä kuin suurremmissäkin kekkereissä.

Ensimmäiseksi Matti Nykänen ”perässä hiihtäjiineen” komennettiin ylös hyppyrimäen rappuja. Sitten hänet asetettiin haastajien kanssa yhteispotettiin hyppyrimäen nokalle. Kuvia räpsittiin kymmenittäin. Markku Tiainen laukoi: ”Saa sitten joskus vanhana kertoa, että kerran on oltu Matti Nykäsen kanssa huipulla.”

Mieli tekee hyppäämään

Matti Nykänen kertoi, että hänen hypyissään on nyt pakollinen tauko, koska aiemmin suunnitellut keikat ja lomat pitävät hänet väkisin pois mäestä. Hänestä olisi ollut mukavaa hypätä Kauhanojalla. Mäkiäkin olisi ollut hänen tämänhetkisellet kunnolleen sopivan kokoinen. Hän painottikin sitä, että vaikka kuinka juuri nyt tekisi mieli hypätä, pitää olla malttia ja kasvattaa kuntoa, jotta voi edetä hyppääjänä terveenä.

Kun Nykänen saa kuntoa

Matti Nykäsen mäkeen haastaneet hyppääjät pääsivät esikuvansa kanssa samaan kuvaan. Vasemmalta Juho Mäkelä, Jaako Ahokas, Matti Nykänen, Jouko Markkula, Markku Tiainen, Tapio Rinne ja takana Juha Rantanen. Ainakin Mäkelällä, Ahokkaalla, Markkulalla ja Tiaisella on kurkijokelaiset sukujuuret.

Matin kanssa huipulla Nykäsen teki kovasti mieli hyppäämään

lisää, hän menee 100 metrin mäkeen, jolloin voi odottaa ihan realistisesti tuollaisia 85 metrin leiskautuksia. Tällä hetkellä hän kuitenkin voimaharjoittelee ja liikkuu monipuolisesti laulukeikkojensa väleissä. Kysymykseeni, pelottivatko häntä todella ensimmäiset hypyt noin 16 vuoteen. Hän vastasi rehellisesti, että kyllä pelotti. Hänhän hypäsi ensimmäiset hypynsä harjoittelematta ja ehkä vähän uhkarohkeastikin, mutta totesi heti perään, että jostainhan on aloitettava.

Selkäytimessä oli kuitenkin se sama tunne kuin aktiiviaikoina hypätessä. Hän pystyi laskemaan, muttei saanut itsestään kaikkea irti, mikä oli tietenkin eroa huipulla olo vuosiin. Kun kunto kasvaa, hän uskoo saavansa

itselleen samanlaisen olotilan kuin ennenkin. Kimmoisuuttakin tarvitaan.

Nykänen kertoi, että hän joutui viimeisinä hypyvuosinaan syömään särky-lääkkeitä kourakaupalla, jotta pystyi hyppäämään. Aktiivivuosiensa jälkeen hänelle on tehty selkäleikkauksia. Nyt onkin outoa, kun hyppääminen ei ole tehnyt muutamana viikonloppuna vuodessa. Kauhanojan Ky-läyhdistyksen mäki jaosto joutuukin nyt puntaroimaan uuden investoinnin mahdollisuutta.

Muovialastulo ehdottomasti

Jotta Suomessa olisi hyviä mäkihyppääjiä jatkossakin, tarvittaisiin Kauhanojan mäen kaltaisiin pieniin hyppyrimäkiin muoviset

alastulot. Matti Nykänen painotti muovimäkien tarpeellisuutta, koska talvet ovat niin lyhyitä. Ja nuorten pitäisi päästä kokeilemaan hyppäämistä nimenomaan pienessä mäessä.

Nykänen mukaan ei ole mitään järkeä keskittää kaikkea hyppäämistä suuriin mäkiäkeskuksiin. Sinne eivät junnut pääse kuin muutamana viikonloppuna vuodessa. Kauhanojan Ky-läyhdistyksen mäki jaosto joutuukin nyt puntaroimaan uuden investoinnin mahdollisuutta.

Mäki jaoston puheenjohtaja Jouko Markkula kertoi Nykäselä sekä lehdistölle, ettei suunnitelmassa ole ollut alastulon muovittamista. Mutta samaan hengenvetoon hän lisäsi, että pitänee ruveta sitä miettimään.

Olisihan hienoa, jos mäkeä voisi käyttää ympärivuotisesti. Se taatusti nostaisi mäkihyppyinnostusta myös täällä Saviseudulla.

Matti Nykänen pääsee seuraavan kerran mäkeen Kuopiossa kesäkuun 1. päivänä, jolloin hän aloittaa tosissaan mäkiharjoitukset. Muutaman sadan hypyn jälkeen on ihan toisenlaista aloittaa talvikausi. Suunnitelmassa voisi olla jopa Keski-Euroopan mäki viikon esilaskijana toimiminen.

Maailma on avoin hoikistuneelle, piristyneelle ja tasapainoisen oloiselle Nykäselä. Myös laulukeikat onnistuvat hyväkuntoiselta Matilta. Loimaalaiset saivatkin nauttia Matin ja hänen bändinsä esityksistä illan alkaessa hämärtyä.

Raija Hjelm

Keveästi nousi maailmanmestarin jalka, kun hän nousi Kauhanojan hyppyrimäen rappuja ylös. Tällä kertaa ei tarvinnut kantaa edes mäkiäsuksia.

Kuvasta näkee, miksei hyppyrimäestä päästy keskiviikkona hyppäämään. Tilaisuuteen osallistui hyppypilpailun peruuntumisesta huolimatta puolisentuhatta katsojaa. Järjestäjät vaikuttivat tyytyväisiltä.

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. leijonavaakuna
2. Uusikaarlepyy
3. vuonna 1981
4. Ilomantsissa
5. Nooan
6. Uusi-Seelanti
7. Johannes Gutenberg (1398-1468)
8. syömishäiriöihin luokiteltavaa mielen-terveyden ongelmaa (oireita pakonomainen syömishimo ja oksentaminen)
9. Viking Sally (myös Silja Star ja Wasa King)
10. Joensuu

Kotiseutumatka KURKIJOELE
26.-29.6.2008
Hot. Vierasmaja, ph 295 €/hiö
niinimäki
www.matka-niinimaki.fi
tsto (02) 486 5880
tai 0500-531 905

Asianajaja

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN
Varatuomari
Julkinen kaupavahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY
AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI
Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinn: ma-pe 12-18, la 10-14

KukkaBox
Puh. 762 2669
Vastapäättä Loimaan Aluesairaala

EHT-liiton jäsen
Erikoishammasteknikko MARKO ROSENDAHL
Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa
Ajankvaraus puh. (02) 763 1179

ERLUND-talo
Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.
Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!
MELLILÄN HIRSITYÖ
Ystie 345, 32300 MELLILÄ
Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com